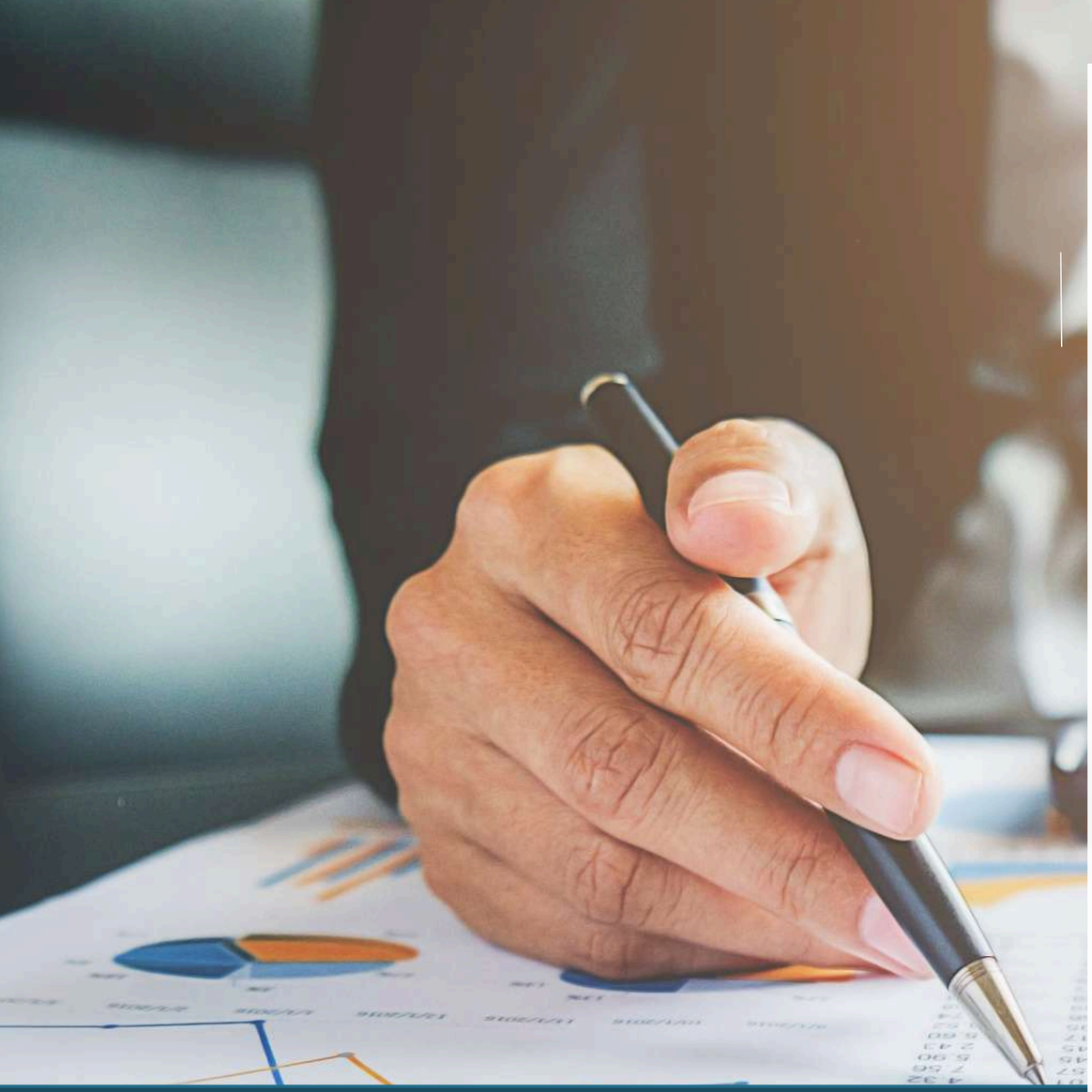

אגף הכלכלן הראשי

משרד האוצר
Ministry of Finance

ועדה לקידום הנגשת נתונים פיננסיים

הצגת הצורך

- מרץ 2025 -

הבעיה: קושי בהבנת תמונת המצב ובגיבוש מדיניות כלכלית ופיננסית מבוססת נתונים

קיימים נתונים בעלי ערך רב לגיבוש תמונת מצב ולמדיניות, החורגים מצרכי המפקחים

שיטות העברת המידע הקיימות לא מאפשרות מענה מהיר לצרכים

קושי בגיבוש תמונה רחבה של המצב הכלכלי והפיננסי

- יכולת מוגבלת לצפות בתמונה רחבה של הכלכלה והשווקים הפיננסיים
- יכולת מוגבלת בקבלת החלטות מיטיבות

אגף הכלכלן הראשי

אגף
הכלכלן הראשי

פרגמנטציה של המידע הקיים בין מספר שחקנים

רשות שוק ההון
ביטוח וחיסכון

בנק ישראל
BANK OF ISRAEL
بنك إسرائيل
הפיקוח על
הבנקים

הפיקוח על מערכות
תשלומים וסליקה

הממונה על נתוני
אשראי

רשות ניירות ערך
Israel Securities Authority
سلطة الأوراق المالية

"גבולות מלאכותיים"
בין מאגרי המידע

למה לפעמים חייבים נתוני מיקרו?

ביצוע חיבורים ואיחודים בין נתונים ממקורות שונים,
שנמצא אצל מפקחים שונים ואצל גופים פיננסים שונים

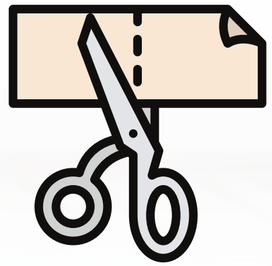

הענקת גמישות בביצוע חיתוכים שונים, שלא ידועים
מראש, ובאופן מיידי (גיאוגרפיה, גיל, אוכלוסיה ועוד)

אין צורך בנתוני הפרט במקרה הזה, אלא באגרציות בחיתוכים שונים

שאלת הצורך הממשלתי

אגף
הכלכלן הראשי

מחקרי מדיניות מהעת האחרונה

- צוות בין-משרדי לבחינת ארביטארז' רגולטורי ומיסויי במכשירי חסכון
- נתוני אשראי לעסקים
- עלויות לאזרח של מכשירים פיננסים, תיווך פיננסי ושירות פיננסי
- חישוב יחס התחלופה הפנסיוני על-בסיס נתוני אמת
- צעדי מיסוי חדשים: מידע על בסיס המס בהתפלגויות שונות

ללא נתוני פרט/ח.פ שמאפשרים השוואת נתונים מגופים שונים,
לא ניתן לתת מענה מספק לנושאים הללו

אגף
הכלכלן הראשי

ארביטראז' רגולטורי ומיסויי בין מכשירים

צוות בין-משרדי לבחינת ארביטראז' רגולטורי ומיסויי במכשירי חסכון

- האם ישנם חוסכים שמשקיעים בחשבונות "טרייד" מבלי שניצלו את הטבת המס ודחיית המס שיש במכשירים אחרים?
- מה היקף הטבת המס ודחיית המס המנוצלת בפילוח למשקי בית, למחוזות מגורים, למגזרי אוכולסיה?

בהיעדר נתונים תומכים, נדרשות הנחות לגבי התפלגות ההחזקה במכשירים ושיעורי פדיון שנתיים מוערכים

בתרחיש של הנגשת נתונים, ניתן למפות את הנהנים מהטבות המס הקיימות, ולחשב באופן מדויק את ההשלכות הפיסקליות של כל מהלך בתחום צמצום הארביטראז'

אגף
הכלכלן הראשי

נתוני אשראי לעסקים

נתוני אשראי לעסקים

- בחינת השפעות מלחמת "חרבות ברזל" על אשראי לעסקים ופעילות עסקית במחוזות שונים בישראל ולפי ענפי הכלכלה, לצורך התאמת פתרונות ייעודיים לפי צורך

כיום, ניתן לעקוב אחרי מגמות בסקר העסקים של הלמ"ס באופן אגרגטיבי

בתרחיש של הנגשת נתונים, ניתן יהיה לבצע ניתוח אגרגטיבי ייעודי בחיתוכים שונים (מגזר, מחוז ועוד) בטווחי זמן יעילים, לצורך התאמת מדיניות רלוונטית

אגף
הכלכלן הראשי

עלויות לאזרח של תיווך ושירות פיננסי

עלויות לאזרח של מכשירים פיננסים, תיווך פיננסי ושירות פיננסי

- מה סך דמי הניהול, דמי התיווך ודמי השירות (הבנקאי) שאזרח משלם?
- האם יש קשר בין עלויות אלו לבין סך נכסים, וכיצד העלות מתפלגת לפי אוכלוסיות (אוריינות פיננסית) או מחוז מגורים, והאם האזרח מתווך או לא?

כיום, אין יכולת להשוות ברמת הפרט ובחיתוכים שונים את סך עלויות התיווך והשירות הפיננסי

בתרחיש הנגשת נתונים, ניתן יהיה להצביע (למשל) על השפעה של שווי מצטבר של נכסים על עלויות תיווך ושירות פיננסי, וכן להצביע על אוכלוסיות מופלות לצורך התאמת מדיניות

אגף
הכלכלן הראשי

דוגמא למחקר מבוסס נתוני פרט מוממים: שוק ביטוחי הבריאות

שאלות המחקר

האם קיימת תופעת כפל ביטוחי, באופן שעשוי לפגוע במבוטחים? אם כן, באילו פוליסות היא נפוצה?

האם ניכרת השפעה של תמריצים כלכליים על המכירות של סוכני הביטוח, באופן שפוגע בציבור המבוטחים?

שולבו נתוני מיקרו ממקורות שונים

מידע על הפוליסות שנמכרו לפי סוג, כמות, מחיר, מאפייני המבוטחים שרכשו, וסוכני הביטוח שמכרו אותן

מידע על חוזי העבודה של הסוכנים מול חברות הביטוח

מסקנות והמלצות

צמצום הבדלים בין הפוליסות באופן שיצמצם את תופעת הכפל

תמריצים כלכליים משפיעים על שיקול הדעת של סוכנים, לעיתים עד כדי פגיעה במבוטחים. יש לשנות את מודל התגמול ליצירת "זהות אינטרסים", תוך ביטול "בונוסים"

ללא נתוני פרט לא היה ניתן לזהות את תופעת הכפל הביטוחי, וללא נתוני ח.פ לא ניתן לעקוב אחר דפוסי המכירות של הסוכנים

אגף
הכלכלן הראשי

מקרה בוחן: פרויקט תמנ"ע

הצורך:

ביצוע מחקרים בתחום הבריאות הדורשים הצלבה של נתוני פרט הנאספים בקופות החולים, בתי החולים והמחלקות השונות במשרד הבריאות לצרכי מדיניות

הפתרון:

"תמנ"ע (תשתית מחקר לנתוני עתק) היא פלטפורמה לאומית לביצוע מחקרי ביג דאטה בנתוני בריאות. תמנ"ע מאפשרת ניתוח מידע קליני באמצעות סביבות מחקר וירטואליות מאובטחות, תוך שימוש בשיטות מתקדמות להתממת המידע"

"הצורך" בראיה צופת פני עתיד

1. פתרון תשתיתי: יצירת גמישות גם ביחס לעתיד, כיוון שהצורך בנתונים אינו "בינארי"
2. באופן שוטף ומהיר: הדלקת "נורות אדומות" בזמן, בתוך כך לאפשר לממשלה לספק מענה ראוי תוך ימים ואף שעות
3. התמודדות עם סיכונים: יש לנהל בזהירות הנדרשת סיכונים, בפרט סיכוני פרטיות, סודות מסחריים ובטחון המדינה. הפתרון צריך לתת מענה קבע לסיכונים
4. צמצום עלויות: התממשקות עם יוזמות קיימות להנגשת מידע לציבור ומעבר מידע בין-ממשלתי (רקמ"ה, חדר מחקר ועוד)

תודה!

על ההקשבה

משרד האוצר
Ministry of Finance

אגף
הכלכלן הראשי